

FOAIE

pentru

MINTE, INIMA ȘI LITERATURA.

Nr. 22.

Duminică 28. Mai.

1839.

Korespondință asupra limbii românești.

(K a p e t.)

Ca să putem ajunge la înțelegerea limbii care se poartă în țara noastră și a noastră în România, să facem o cercetare a datelor de exemplu o frază scrisă în cele două dialecte, și să știm că o dată cu ea și cu frazele și de noi și de românii.

K a n d a c i a :

„Антр'а лок о вѣдѣе авѣ о оаіе,
„каре кѣна вѣк сѣі іа лѣна о тѣндѣ рѣ,
„кѣі тѣіа дін прѣшнѣ кѣ лѣна ші карнѣ.
„Оаіа аї зиче кѣ дѣрѣре. Че амі аңцѣпї
„пеаѣ кѣ фѣарѣфѣеае? нар' к'аї вѣк сѣ
„мѣ велепї іар нѣ сѣ мѣ тѣнѣї? Де аңї
„трѣвѣе карне доамнѣ, зї сѣ вїе мѣчѣла-
„рѣа (хасапѣа) кѣ ел мѣ таіе нѣмаї де-
„кѣт: ші іар де аңї трѣвѣе лѣнѣ, зї сѣ
„вїе вѣрѣіерѣа кѣ мѣ тѣндѣ ші мѣ скапѣ.”

Ачѣста мѣнѣ фраза ші де нѣ ва фї
антр'а тоате плакѣтѣ, дар есте аңцѣлѣсѣ
ші де мѣнѣтѣнї ші де молдовѣнї ші де ѣн-
гѣренї.

Ca an Macedonia.

„Трѣ ѣнѣ локѣ ѣна вѣдѣе авѣ ѣна оаіе,
„каре кѣндѣ вѣк сї лїі лїа лѣна а тѣндѣ,
„рѣ, кѣ таіа дін аѣшнѣ кѣ лѣнѣ ші кар-
„нѣ; ші оаіа лїі зиче кѣ дѣрѣ: цї гнї
„нѣакї кѣлѣ кѣ фѣарѣфѣеа? кѣндѣ, вѣї сї
„ме вїелепї нѣ сї ме тѣнѣї? Сѣсте кѣ те
„лїнѣѣше карне доамнѣ, лас сї інѣ хѣ-
„сапѣ, ші ел ва сї ме таіе тра оарѣ;
„а сѣсте кѣ те лїнѣѣше лѣнѣ ласї інѣ
„барберѣа сї ме тѣндѣ ші сї ме скапѣ.”

Ачѣст дїалект нѣ нї се паре чїдѣат
поате, аңсѣ аңвоїндѣне а скрї кѣ лїте-
рїле нѣостре ші фѣкѣнѣдѣне о лїмѣз де оѣше,
лѣсѣндѣ нѣї ѣнеае, лѣсѣндѣ ші еї аѣтеле
аңпрѣшнѣндѣ ла ѣн лок че есте вѣнѣ, іатѣ
кѣ се фѣче ѣн дїалект аңцѣлес ші де
ѣнїі ші де аңїї ші скрїіторѣа лѣї сѣ поате
трѣче де аѣтор ал аңѣндѣорѣа нѣорѣаделѣор,
спре есемапѣа.

Intr'unu locu —1 veduvá avea—2
oaie, quare cându vrea s'î lia lâna-

1 Ачї ва рѣмѣнїк аѣнѣ кѣм есте оѣчѣїдѣа а
се зиче саѣ о veduva sau, una veduva
2 Асеменѣ.

СЛАБЪ	ДОКЪЗ
ЖЪРЪФЪ	КЪРЪКАНЕ
СЛОБОДА	СЕЛЕГІТЪ
ПРІДВОР	ІАІАКО
ОВІЧІЙ	ЗАКОН
ЧЪК	ОАРЪ
ЧЪКОРНИКАР	САІЦЪ
ЪІЦЪ	СОКАКЕ
ПАХАР	СКАФЪ
КЛОПСТ	КІПЪРЪ
ПЪШКЪ	ТЪФЕКЕ
ГРЕШЕК	АРІЪ
ОДАЕ	ОДА
ІСВОР	ІСВОР
ДОКТОР	ВІНДІКЪТОР.

АНТРЕ АЧЕСТЪ, СЕ КАГЪ ДЕ СЪМЪ КЪ
 ОДАЕ ШІ НОЙ ШІ ЕЙ О АЪ ДЕЛА ТЪРЧІ, ІС-
 ВОР ШІ ЕЙ ШІ НОЙ ДЕЛА СЛАВІ, ІАР АН ЛОК
 ДЕ МЕДІК САЪ ЛЕКЪТОР НОЙ АМ АНТРЕВЪІН-
 ЦАТ ФАЛА ЪНЪІ МЕДІК ДЕ АСЕ ЗІЧЕ ДОКТОР
 САЪ АНЦЕЛЕПТ ШІ КЪНОСКЪТОР ДЕСЪВЪРШІТ
 АН МЕЩЕШЪГЪА СЪЪ, КАРЕ А ПЪТЪТ А СЕ
 АНТРЕВЪІНЦА АН ПАЧЕ ШІ ФЪРЪ КРІТІКЪ ПЪНЪ
 КЪНД Н'АМ АВЪТ АН ЦЪРІАЕ НОАСТРЕ ДЕКЪТ
 НЪМАЙ ДОКТОРІ САЪ АНЪЦАЦІ АН МЕДІЧІ-
 НЪ; КЪНД АНЪСЪ ВОР АНЧЕПЕ А СЕ ІАІ ШІ
 ДОКТОРІ АН ФІЛОСОФІЕ, ТЕОЛОГІЕ ШІ ДРЕП-
 ТЪРІ, АТЪНЧІ ЕСТЕ ДЕ НЕВОІЕ А СЕ АНТРЕ-
 ВЪІНЦА ФІЕ КАРЕ ТЕРМЕН ЛА ЛОКЪА СЪЪ —
 ЕЙ ІАРЪШІ АН ЛОК ДЕ МЕДІК, ПРЕКЪМ НОЙ
 АМ АНТРЕВЪІНЦАТ ФАЛА, ЕЙ АЪ АНТРЕВЪІН-
 ЦАТ ІСПРАВА САЪ ІСЪНДА АНПРОТІВА КОА-
 ЛІ, ЗІКЪНД: ВІНДІКЪТОР. А СЕ ЗІЧЕ МЪН-
 ТЪІТОРЪАЪІ ХРІСТОС ДОКТОР САЪ ВІНДІКЪ-
 ТОР АЛ ТРЪПЪРІЛОР ШІ АЛ СЪФЛЕТЕЛОР, ЕСТЕ
 ШІ ПОТРІВІТ ШІ ФІГЪРАТ ШІ АНАЛТ, ПЕН-
 ТРЪ КЪ ШІ ЛЕКЪЩЕ КЪ ПРЪ АНАЛТЪ ЦІ-
 ІНЦЪ, ШІ РЪЗЪНЪ СЪФЛЕТЕЛЕ ШІ ТРЪПЪРІАЕ
 НОАСТРЕ. А СЕ ЗІЧЕ ЪНЪІ МЕДІК СПРЕ ЧІН-

СТЕ ПЕНТРЪ АНЪЦЦЪТЪРА ШІ ІСПРЪВІАЕ САЛЕ
 ДОКТОР САЪ ВІНДІКЪТОР, АН МЕЩЕШЪГЪА
 СЪЪ, ПОАТЕ ФІ ІЕРТАТ, НЪ АНЪСЪ ШІ ЛА АН-
 ТЪМПАРЕ ДЕ АІ АРЪТА МЕСЕРІА.

ДІН АЧЕСТЪ ТОАТЕ КЪТЕ С'АЪ ЗІС ПЪНЪ
 АКЪМ, ЪРМЪЗЪ, ДОМНЪА МЕЪ, КЪ ЧІНЕ ЕСТЕ
 РЪМЪН АДЕВЪРАТ ШІ ДОРЕЩЕ ЪНІРЪ РЪМЪ-
 НІЛОР АНТРЪ АЧЕЪШІ ЛІМЕЪ САЪ ДІАЛЕКТ
 СКРІС, КЪРЪЦІТ ШІ КЪРАТ, ЛА ЪНЪА КА А-
 ЧЕСТА НЪ АНКАПЕ ЕГОІСМЪ. ЪА АЛЕЩЕ ДІН
 ДЕОСЕБІТЕЛЕ НОРОАДЕ РЪМЪНЕЩІ ЧЕ ЕСТЕ ЕЪН,
 ФРЪМОС, СОНОР, РЕГЪЛАТ, НОРОЧІТ, ШІ ФАЧЕ
 О ЛІМЕЪ КОРЕКТЪ ШІ ПЕРФЕКТЪ АДОГОЪНД
 ЧЕ АЙ ЛІПСЪЩЕ ДІН ДІКЦИОНАРЪА ЛАТІН, АДІКЪ
 ДІН АЧЪ ЛІМЕЪ КОРЕКТЪ ШІ ПЕРФЕКТЪ САЪ МАЙ
 БІНЕ ДІАЛЕКТ АЛ НОРОАДЕЛОР РОМАНЕ ПРІН КАРЕ
 С'АЪ СКРІС АТЪТЪ ВЕСТІТЕ ОПЕРЕ, ШІ ПРІН
 КАРЕ С'АЪ ГЪНДІТ АТЪТЕА КАПЕТЕ ІАЪСТРЕ
 ШІ АТЪТЪ ЧЕНІЪРІ РАРЕ, ШІ ПРІН ЪРМАРЕ
 ЕСТЕ ШІ МАЙ КЛАСІКЪ ШІ МАЙ БОГАТЪ АН
 ІАЕІ ШІ МАЙ КІВЪЗІТЪ ДЕ А СЕ ПЪНЕ ФІЕ-КАРЕ
 ЗІЧЕРЕ ЛА ЛОКЪА СЪЪ. АША ААКЪТЪЩЕ О
 ГРЪМАТЕКЪ КЪВІІНЧІОАСЪ ДЕ АСЕ ПЪТЪ ДА
 АН МЪНІАЕ ТЪТЪЛОР ПРЪНЧІЛОР ДІН ОРІ КАРЕ
 ПРОВІНЦІЕ РЪМЪНЪКЪКЪ ЪНДЕ СЪ ШІ АНЪЩЕ
 ЛІМЕА НЪ ЧЪ АМПАРЕ ЧІ А РЪМЪНІЛОР ДЕ
 ОЩЕ, ШІ ПРІН КАРЕ СЪ ВЪЗЪ КЪ СЪНТ ТОТ
 ДІНТР'О ФАМІЛІЕ КЪ ІТАЛІАНЪА, ФРАНЦЕЗЪА,
 СПАНОЛЪА, ШІ ПОРТЪГЕЗЪА АНТРЪ АЧЕЪ ЧЕ
 СЕ АТІНЦЕ ДЕСПРЕ ЛІМЕЪ; О ГРЪМАТІКЪ ПРІН
 КАРЕ АНЪЦЦЪНД КЪ ТЕМЕІЪ ЛІМЕА СА СЪ
 ПОАТЪ РЪМЪНЪА КЪ АНЛЕСНІРЕ А АНЪЦЦА ШІ
 ЛІМЕІАЕ СЪРОРІ, А СЕ КЪНОАЩЕ КЪ ФРАЦІІ
 СЪІ ШІ А ФІ КЪНОСКЪТ ДЕ АЪНШІІ.

ДАР АЧЪСТА НЪ СЕ ПОАТЕ ФАЧЕ МАЙ-
 НАІНТЕ ПЪНЪ КЪНД НОЙ КОМ СКРІ КЪ СЛО-
 БЕАЕ КІРІАІАНЕ ШІ МАЧЕДОНОРЪМЪНІІ КЪ ЧЕАЕ
 ГРЕЧЕШІ; ЪН ФЕА ДЕ ЛІТЕРЕ АЕ ТРЕВЪЕКЪ ТЪ-
 ТЪЛОР РЪМЪНІЛОР ДЕ ОЩЕ, АДІКЪ ШІ ЧЕЛОР

дін Дачія ші челор дін Македонія ші челор дін Вавеція (Романдіор). Ші ачестѣ сѣнт літеріале лор, літеріале мошілор лор. Кѣ ачестѣ се сажжеск фразиі ностри Романді.

Пріімінд одатз літеріале, и мѣт ла ної есте характерістіка зичерілор, ші тіні грзматичіі кѣм ші діксіонарѣла ал нострѣ сѣнт ан старе сз анвече ші пе ної, ші пе Македонорѣмзні лімба де обше. Жжѣнѣ атѣнчї ачелѣшї сїмне сз араге антре рѣмзні де обше ачелѣшї ідеї. Спре пілдз ому арагз ачелѣшї ідеє, ші фїе ної сз'а чїтїм Ом' ші Македоноромзїї Омѣ, сорбу арагз ачелѣшї ідеє де обше ші фїе жнії сз'а чїтѣскз сорѣ' ші алїї сорѣѣ.

ц арзтат прїн t, ч прїн с, ц прїн g, ѣ прїн d, ш прїн s, ц прїн sc, ѣенералїзѣзз лімба.

Ла ачѣстз антреваре де а се ѣенералїза лімба, н'ар фї нічї декѣм де прїсос, ші анкз ші де маре требїнцз, ка ачел саж ачел атзт де аммїат сз'а арзтзм прїн l; спре пілдз: іепѣре, таїѣ, воїѣ, вале взі, кал каї шчл., се поате ведѣ кзт сз фак де кѣноскѣте ші анцелесе ші грзматичїі ші тѣтлор рѣмзнілор скріїндѣсе іепуре, taliu, voliel, vale váli, cale cali шчл.

Ачѣстз регѣлз се веде кѣрат ла мѣлте зичерї кзт аѣ врѣт сз о пззѣскз мошіі ношрїї. Прекѣм, ної зїчем претѣтїндїні: гол, гої ші ан кзрїїле кісерїчїшї претѣтїндїні се веде: голѣ голї ші алтеле.

Ачел аї че вїне дін а латїнѣ, кзт ар анлесні ші ар анвої пе тоцї рѣмзнії кѣнд с'ар скрі нѣмаї кѣ а ші пронѣнѣ'а фїекарє дѣпз обїчїѣла локѣлї. Спре пілдз: фалмз, аїнте, ананте, кзїне, мзїне, пзїне: кѣм не ар анвої пе тоцї кѣнд ле ам скрі famá, ante, inante, cáne, mâne,

рáne шчл. Че потрїкїре ші анвоїлаз ар фї антре ної кѣнд: крєз, вѣз, наѣе, шїе, ле ам скрі. credu, vedu, nasce, scie?

Кѣ ачестѣ амї сзѣвршзск скрісарѣ. Де те анвоїшї кѣ мїне, нѣ шїѣ: дар те рог ан рзспнѣсѣла Д. Т. пе лннѣз вѣгзрїле де сѣмз че веї фаче, сз маї адаоаї тог ан прївїнцз ачѣста ші ачелѣ че воїѣ маї фї зїтат, амї вор фї скзпат дін ведеге саж нѣ ле ам кѣноскѣт.

Дѣпз кѣм ам анчепѣт корзспондїнцз ноастрз анкз дін анѣл 1836 ші кѣм а ѣрмат пзнз акѣм пропѣсѣла меѣ нѣ се сѣзршаѣе ачї, ацї маї сѣнт датор ансз о скрісарє асѣпра діалектѣлї романд, ші алта копрїнзѣтоаре ка чѣ дїнтзїѣ де вїацз ші анделетнїчїрїле меле, о дарє де сокотѣлз обшѣскз. Н'ар фї фост де невоїє ачѣста дін ѣрмз; ансз рѣмзїнд' несзѣвршїт чѣ дін анѣл 1836, чїтїторѣла поате кз амї ва чере сокотѣла де чѣк че о'а антзмплат маї ла ѣрмз ші воїєѣе контїнѣацїа.

Скрїсарѣ пентрѣ діалектѣла романд мз воїѣ грзвї а'цї о трїміте ші а о шї пѣелїка антр'ачелѣшї време: іар анкїєєрѣ ачестѣ кѣре де скрісарї, адїкз чѣк че се атїнѣ деспре анделетнїчїрїле меле, цї о воїѣ ампакета, о веї чїтї, о' веї пѣне вїне те рог, ші нѣ о веї скоате афарѣ. Нѣ кз доарѣ мз рошзск а'мї арзта фаптеле ан лѣме пентрѣ кз лѣмѣ ле шїє; нѣ кз мз сфїєск де а мз дестзїнѣ ан вїлѣг'а мз ісповєдї, чї нѣ є времѣ анкз а дескопєрї кѣ фаптеле меле ші але алтора. Веї ведѣ ачї нѣ пе ачел копїл сзрман, кѣ мзїніле ангїєцате пе компасѣла де фїєр шї пе крѣтз, спѣлєєрат де крївєцїле ієрнїї ан рѣїнєлє сѣзнтѣлї саба, ан мїжлокѣла алтор копїї маї невїнобацї декзт дѣнѣла шї

СЕТОШІ ДІ АНВЦУТЪРЪ ПЪШІНД ПІ КАЛЪ
 ВІЕЦІІ ШІ ФОРМЪНДЪСЕ ДЕ А АНВРЦІША О
 КАРІЕРЪ, КАРІЕРА ДЕ А АНВРЦІША АІМБА ШІ
 РЪБНА ЧЕРЧЕТЪРІІ ШІ КЪЛТЪРІІ. КОПІАЛА А-
 ЧЕЛА СЕ ФАЧЕ БЪРБАТ СЕ АДЪНЪ КЪ БЪРБА-
 ЦІІ ШІ ЧЕЛЕЛААТЕ :

МЪ РЕКОМАНД, ШІ СЪНТ АЛ ДЪМІТАЛЕ
 ПАКАТЪ СЕРЕ І. ВІАІАД.

Kantece Poporane

de pe la

Sibiiu din Ardeal.

Kantekul I.

БСТІ ЪН ФРЪГАРІЪ АНФЛОРИТ,
 СЪНТ ЕА ПАТ ФРЪМОС ГЪТІТ.

ВАРЪ 'Н ПАТ ЧІНЕІ КЪКАТ?

ДАР БАДЕА ФОАРТЕ БЕТІАГ.

ВАР ЛА КАП ЧІНЕ'А ПЪЗЪКІЕ?

МЪНДРЪЦА, ЧЕ КІНДІСЕЦЕ.

КЪ МЪНІАЕ КІНДІСЕЦЕ

ШІ ДІН ГРАІЪ АШЕ ГРЪЦЕЦЕ:

МОРІ БЪДІЦО ОРІ ТЕ СКОАЛЪ!

НЪ'МІ МАІ ДА ШІ МІЕ БОАЛЪ,

КЪ ІО ЗО КЪ МАМ БРЪТ,

КЪПЪТЪІЪА СЪЦІ МАІ МЪТ,

МАІ ЛА БМЕРЪ МАІ ЛА СОАРЕ

МАІ ЛА КАП, МАІ ЛА ПІЧОАРЕ

МАІ ЛА ДРАГА ДЕ РЪКОАРЕ.

МЪНДРО МЪНДРЪЛІЦА МЕА!

АТЪНЧІ СЪЛАТ МІ БЕДЕА!

КЪНД ТЪ МІЕ МІ АДЪЧЕ

АПЪ РЕЧЕ ДІН АДЪНРЕ

СЛОІЪ ДЕ ГЕАЦЪ ДІН ЦЪРЪМЪРЕ

ШІ ЧІРЕШЕ ДІН ЪАТОІЪ.

БАДЕО БЪДІШОР ІЪБІТ!

БЪЪ ТЪРЪІЪ ТЕАІ ПОМЕНІТ!

КЪНДЪІ ВРЕМЕА АЪКРЪЛАІ,

ТІМПАЛ СЪЧЕРАТЪЛАІ,

АПА РЕЧЕ СО 'НКЪЛЪІТ,

СЛОІЪ ДЕ ГЕАЦЪ СО ТОПІТ,

ЧІРЕШЕ СО СЪФРЪШІТ.

МЪНДРО МЪНДРЪЛІЦА МЕА!

МАРЕ СЪІ ПЪЦІН ПРІЧЕНІ!

АПЪ РЕЧІ ГЪРА ТА,

СЛОІЪ ДЕ ГЕАЦЪ БЪЗЪАЕ

ШІ ЧІРЕШЕ ДІН ЪАТОІ

МЪНДРОС' ОКИШОРІІ ТЪІ!

АСТЕ МЪ ВОР СЪАМЪРА!

ШІ ДІН БОАЛЪ М'ОР СЪЪАА!

МЪНДРО МЪНДРЪЛІЦА МЕА!!

II.

БІНЕАЕ МЕЪ ДІН ФЕТІЕ

НЪІ ДІАК СЪ'А ПОАТЪ СКРІЕ!

ДЕАР ФІ ЧЕРІЪА ТОТ ХЪРТІЕ,

СТЕЛЕЛЕ КОНДЕЕЛЕ,

ШІ АЪНА ЪН КЪЛЪМЪРІЪ,

ШІ СОАРЕЛЕ ЪН ДІЧЕА,

ШІ 'НКЪ НЪ АР ПЪТЕ СКРІЕ

БІНЕАЕ МЕЪ ДІН ФЕТІЕ!

III.

БЪСТАМ БАДЕО КЪ НЪ ВІІ,

ПЪСАМ ДОРЪА КЪПЪТЪІЪ

ШІ БРЪТЪА АЩЕРНЪТ,

ВАР ДРАГЪА КОПЕРЕМЪНТ;

ШІ ГРЕЪ СОМН АМ АНСОМНАТ

ШІ РЪЪ ВІС КЪ МІАМ ВІСАТ

КЪ НЪФРАМА ТА ЕА НОАЪ

Ъ АРЪ БАДІЪЛЕ 'Н ДОАЪ.

ТАЧІ НЪ МІНЦІ ПОАМЪ РЕА

НЪ КРЕД К'АІ ВІСАТ АШЕ,

КЪІ АРЪ ІНІМА ТА,

КЪ ТЕ ТЕМІ, КЪ ТЕ ОІЪ АЪСА.

IV.

Т8 ТЕ Д8ЧІ БАДЕО СЗРАЧЕ!
 ВО К8 ДОР8Л ТЗ8 ЧЕ ОІ ФАЧЕ?
 Т8 ТІ ФАЧЕ МЖНДРО БІНЕ,
 КЗ МАЇ СЖНТ ВОІНІЧІ КА МІНЕ.
 ДАРЗ Є8 М'ОІ ФАЧЕ РЗ8
 КЗ ПЕ 8НДГ МЗ Д8К Є8
 НІЧІ Н8Ї БАЛТЗ ШІ НІЧІ ТЗ8,

НІЧІ Н8Ї БАЛЕ НІЧІ ПЗРЗ8,
 НІЧІ МЖНДРЗ АН ПОРТ8Л ТЗ8,
 НІЧІ СЗ МЕАРГЗ 'Н МЕРС8Л ТЗ8
 СЗ ГРЗЕАСКЗ 'Н ГРАІ8Л ТЗ8,
 МЖНДРО С8ФЛЕЦЕЛ8Л МЕ8!

Edukaczie

(АНКЗ ОДАТЗ — КА АДАОС ЛА Н. 11 ШІ 12.)

М8ЛЦІ СЗ МІРЗ ШІ ВЗ МІРАЦІ ШІ Д8МНЕА-
 ВОАСТРЗ МАМЕЛОР, К8МКЗ АН 8НЕЛЕ ЦЗРІ ШІ
 ЦЖН8Т8РІ (ЧЕ СЗ ЛЕ МАЇ Н8МЕСК?) ПЕ АНГ-
 РЗ АТЖТЕА ІНСТІТ8Т8РІ ДЕ ЄА8КАЦІЕ ШІ ДЕ
 АМВЗЦЗТ8РІ, ТОТ8ШІ МОРАЛІТАТЕА, АДЕКЗ
 НІВІНОВЗЦІА НЗРАВ8РІЛОР АТЖТ ДЕ П8ЦІН
 СПОРІ8 ФАЧЕ! ВЕДЕЦІ ОАМЕНІ ТІНЕРІ, КЗРОР
 А8МЕА ЛЕ ЗІЧЕ АМВЗЦАЦІ ПРОКОПСІЦІ, АН-
 КЖТ ЛЕ К8МПЗНЕЩЕ КАП8Л АНТР'О ПАРТЕ ДЕ
 ПОВАРА ПРОКОПСЕАІІ ГРЗМЗДІТЕ, КЗ8ТАЦІ СЗ
 РЕА8НДЕЗЕ ШІ АН П8БЛІК ДІН АМВЗЦЗТ8-
 РІЛЕ ЛОР, ДАР ВЗ АНШЕЛАЦІ АНТР8 АЩЕ-
 ПТАРЕА Д8МНІАВОАСТРЗ; ФАПТЕЛЕ ЛОР Н8 СЗ
 ПОТРІБЕСК К8 ПРОКОПСЕАЛА ЛОР, КАРЕ СЗ ВЕ-
 ДЕ АФІ ЛА ДЖНШІІ КА ШІ К8ЦІТ8Л СА8 ФО-
 К8Л АН МЖНА С8ГЗТОРІ8Л8Ї, КА ШІ БАНІІ
 АН МЖНА СК8МП8Л8Ї СГЖРІТ, ЄІ СТРІКЗ
 ШІ ДЗРАПЗНЗ АН ЛОК СЗ АНДРЕПТЕ ШІ СЗ
 ЗІДЕАСКЗ. ЧЕ ЄСТЕ ПРИЧІНА? КА СЗ ТАК ДЕ

ЄА8КАЦІА ДІН КАСЗ, КАРЕ ПРЕА ДЕ М8ЛТЕОРІ
 ЄСТЕ АТЖТ ДЕ НЕНОРОЧІТЗ, СЗ ПАРЕ КЗ
 РЗ8Л БІНЕ ДЕЛА ОРГАНІЗАЦІА М8АТОР
 ШКОАЛЕ, ЧЕ СЗ ПАРЕ КЗ АР ФІ К8 ПЛАН А-
 ШЕЗАТЕ АША, КА АНТР'АЧЕЛЕ СІНГ8Р ЦІІНЦЕ
 СЕЧІ СЗ СЗ АМБЕЦЕ, ІАР ПЕНТР8 ІНІМЗ, ПЕН-
 ТР8 МОРАЛІТАТЕ ШІ РЕЛІЦІОЗІТАТЕ НІМІК СЗ
 Н8 СЗ АНГРІЖАККЗ; О КАРТЕ МОРАЛЗ, 8Н
 КАТЕХІСМ НЕ'НЦЕЛЕС АН МЖНА 8Н8Ї ОМ ШІ
 МАЇ НЕ'НЦЕЛЕС, МЗ РЗМЗШЕСК КЗ АН КЖЦІ-
 БА АНІ ПОАТЕ СЗ ФАКЗ ДІНТР'О ОКЩЕ ДЕ
 ОАМЕНІ Н8МАЇ МАШІНЕ ПЕДАНТЕ, НІЩЕ СФЗ-
 ТОШІ 8РІЧІОШІ ШІ РЗІ ЛА ІНІМЗ, К8 КАРІІ
 Н'АЇ ДЕ АТЕ АНЦЕЛЕЦЕ АНТР8 НІМІКА. ПЗ-
 РЗСЕЩЕ К8ЛТІВІРЕА ІНІМІІ ТІНЕРІЛОР ШІ Т8 ІАЇ
 ФЗК8Т СЗ ПЗРЗЕАСКЗ ЧЕРІ8Л. ОХ, ШІ Є8
 ЗІК, К8МКЗ ПЗНЗ КЖНД ШКОЛІЛЕ Н8 ВОР ФІ
 АЛТ ЧЕВА, ДЕКАТ ЛОК8РІ ДЕ ДЕПРІНДЕРЕА МЕ-
 МОРИЕІ, СА8 МАЇ БІНЕ ЛОК8РІ ДЕ EXERCICR
 МЕХАНІК, ПЗНЗ АТ8НЧІ Н'АВЕМ ДРЕПТ А НЕ-
 ПЛЖНЦЕ, К8МКЗ ДІН ШКОЛІ Н8 ЄС АТЖЦА ОА-
 МЕНІІ ДЕ ОАМЕНІЕ ПЕ КЖЦІ АМ П8ТЕА АЩЕ-
 ПТА ПЕ ДРЕПТАТЕ. Н8 ПОФТЕЩЕ НІМІНІ, КА
 АМВЗЦЗТОРІІ СЗ СКОАЦЗ ДІН ТОАТЕ Д8Х8-
 РІЛЕ КАТІАІНАРІЕ ШІ РОБЕСПІРІАНЕ БІНЕК8ВЖН-
 ТЗРІ ПЕНТР8 ОМЕНИМЕ, КЗЧІ, ДЕ М8ЛТЕОРІ:
 Naturam expellas furca tamen usque
 redibit, СА8 МАЇ РОМЖНЕЩЕ. ОМ8Л Н8 ПОА-
 ТЕ СЗ БІР8Е П8ТЕРЕА ФІРЕІ.

ДАР АНГЗ МАЇ ЄСТЕ О ПРИЧІНЗ ГРЕА,
 ПЕНТР8 ЧЕ МОРАЛІТАТЕА ШІ ЛА ЧЕЛЕ МАЇ
 Б8НЕ ШКОЛІ Н8 ПРІНДЕ РЗДЗЧІНЗ. ФІІНДКЗ
 ЛА ЧЕІ МАЇ М8ЛЦІ ОАМЕНІ ЄА8КАЦІА ТІНЕРІ-
 МІІ АТЖРНЗ ДЕЛА АВЕРІЛЕ ЛОР, (АНКЖТ А-
 ДЕКЗ КАРЕ КЖТ АРЕ АТЖТА КІЕЛТ8ЩЕ): АША
 Д8ПЗ ЛЦІЛЕ АКЦІЕІ ШІ А РЕАКЦІЕІ АНТРЕ Є-
 А8КАЦІЕ ШІ СТАРЕ Б8НЗ ДЕ АВЕРІ, ОЗ СКІМ-
 БЗ БІААНЦ8Л ФОАРТЕ АДЕСЕОРІ. ЯЧЕАСТА СЗ
 О АНЦЕЛЕЦЕМ ДІН О ПІЛАЗ ДЕ КАРЕ ПРЕТ8-
 ТІНДЕНІ СЗ АРАТЗ.

Анкінџицивз ѝн татз, каре ан жѝниа са фїнда сзрак неавѝт, треку дїн вѝропа ан амерїка; аколо пѝнжнд тоатз сїлїнца, прїн фелїѝрїмї де планѝрї пѝсе ан лѝкраре, кѝ статорнїчїе ла їспрѝвїреа ан-трепрїндерїлор сале, ашї кѝшїгз кѝте че-ва кѝ остенеалз мѝатз, адѝнз, пѝстрїазз; авереа лѝї креѝе дїн зї ан зї, ла анчепѝт, кѝ вѝнѝцї, кѝ креїцарї, апої кѝ фїорїнї шї кѝ доларї. Деодатз ѝолдеае лѝї сз амѝлцеск, тѝрме нѝмзроасе акопере пѝшѝнїле лѝї. Кзпїталеле їсз амѝлцеск шї даторнїчїї лѝї сз тем де зїоа, вѝнд аї пофтеѝе сз пазтеаскз. Домнѝа нострѝ сз фаче акѝм амбїцїос (фїлотїмїк), вря ка фїѝа саѝфїї сзї, сз'шї адѝне шїїнцє прїн креѝере; ала трїмїте ла школї аннаалте апої ан кзлзторїї; татзла аре десфѝтарєа а вѝдеа ла антоарчєре ан фїѝа сзѝ ѝн домнїшор прокопсїт лѝмінат, апої моаре. Фїѝа нзскѝт ан старє вѝнз, крескѝт сѝсє, шї депрїнс ан тоате мзєстрїїле ѝнїеї вїєцї маї фїне, антецїт де о трѝфїє вря а ѝетрєче антр'о сфєрз маї 'нналтз. Ансз дєдат тїмпѝрїѝ ла апѝкзтѝрї кѝ каре ш'аѝ адѝнат татзла лѝї богзцїїле, ел шїє сз ампреѝне помпа кѝ економїа. Касїле, грздїнїле, мобїлеле шї вєшмїнтеле лѝї мзртѝрїсєск де ѝн вѝрєват гѝстѝос шї сїлїторїѝ; пофгїнда деодатз чїнстє шї кѝшїг, фолос шї десфѝтарє, кѝѝєтз ла о дерєгзторїє пѝблїкз. Амнлїнїрєа пофтеї сале наѝе пе алта ноаз, сїлїнца аї ацїнтеазз тот маї ансѝс шї нѝ маї кѝноаѝе ѝотаре. Ёїмїт де слѝжєа полїтїчєаскз, єдѝкацїа прѝнчїлор о анкредїнцєазз нѝмаї невестєї сале; о грїжз преа греа пєнтрѝ дѝнса, кзчї шї фѝрз де ачєаста повара касєї зачє асѝпра єї. Кѝ рѝвнз анчєпє мама, сз лѝптз, сз опїнтеѝе, дар

єа рѝтзчєѝе, стз, сз вѝѝтз, кадє ан деснздежде, пе ѝрмз ласз тоате сз м. аргз кѝм бор мерѝе; фїїї аѝ вїрѝт, єї домнєск, фак неѝнїї, анторк тоате кѝ капѝ анжос. Тата кѝноаѝе, дар преатѝрзїѝ, пєнтрѝ пердѝта нѝдежде кѝтрз фїїї сзї. Акѝма кѝтз мѝнгѝере афарз дїн фамїлїє, жѝлєѝе шї моаре. — Фїѝа сзѝ дєдат кѝ десфѝтѝрї, нєдєпрїнс а лѝкра кѝ мѝна саѝ кѝ аѝѝа, антрѝ неѝна пѝрєре кѝї аѝнѝг авєрїле рѝмасє, врзшмаш тѝтѝрор трєбїлор шї грїжєлор алєаргз ка ѝн сзлєбѝтїк пе калєа десфѝрѝнѝрїлор, фѝрз а прєсїмцї прїмєждїїле, фѝрз а крѝца кєлтѝелїлє, фѝрз а сокотї ѝрмзрїлє. Деодатз сз слєїєск їсвоарєлє вїнїтѝрїлор лѝї шї прзпастїа стрїкзчїѝнєї стз дєскїєсз ла пїчїоарєлє лѝї, ѝндє ала аѝсєєсз ѝѝѝрїмєа мїнцєї сале. Касїлє шї ѝолдеае, грздїнїлє шї вїтєлє, тоате сз вѝнд дєла дѝнсѝа. Акѝма, кѝнд богзцїа нѝї маї поате кѝшїга вазз, соарт'а лѝї є ѝрїєсїрєа дєкѝтрз тоцї, атѝнчї анкз шї ачєїа сз анторк дєла дѝнсѝа вѝтѝндѝшї жок, карїї маїнаїнтє сз сѝтѝра ла маса лѝї. Шїїнда тїкзлосѝа, кѝмкз нїчї одатз н'аѝ фѝкѝт врєѝн бїнє, сз ангєсѝєѝе шї дєачї анколо ан чєлє маї апѝсє адѝнѝрї, нѝмаї ка сз'шї амѝцєаскз конѝїїнца чє стрїгз асѝпрзї шї ала роадє, пѝнз кѝнд маї пе ѝрмз сѝпзрѝрїлє пѝн капєт тїкзлосєїї лѝї вїєцї. — Прѝнчїї лѝї нзскѝцї спрє о вїацз маї фрѝмоасз ала пєтрєк ан сѝранцє пѝнз ла гроапз, апої їнтрѝ ан слѝжєз саѝ амвзцзтѝрз ла ѝн домн страшнїк, амвзцѝнд ачєлє карє сѝнт спрє фолосѝа лор. Ёша крескѝцї шї дєдацї ла лѝкрѝ, ла рѝнд вѝн, ла пѝстрєре шї ла тот бїнєлє, єї антрѝ їарш ан калєа стрѝвѝнѝлѝї лор ѝрмѝнд планѝрї дє алє лѝї, кѝ карє апої доѝ

ВЕДІСК АНВЕДЕРАТ, КЪМЪКЪ О СЪДЖАЦІЕ ВЪНЪ
СТАТОРНІЧЕЩЕ ФЕРІЧІРЕА ОАМЕНІЛОР АН АЪМЕ,
КЪ МЪЛТ МАЇ ПЪТЕРНІК ДЕКЪТ О МОЩЕНІРЕ
ПЪРІНЦЕАСКЪ АНЪКЪ ПЕ АТЪТА ДЕ БОГАТЪ ШІ
СТРЪЛЪЧІТЪ.

АНЪКЪ ОДАТЪ МАЇ ЗІК ТЪТЪРОР ПЪРІН-
ЦІЛОР: ОМЪЛА МАЇ ТОТДЕАЪНА СЪ ФАЧЕ А-
ЧЕА, СПРЕ ЧЕ ЄСТЕ КРЕСКЪТ.

Екстракт де Г. Б.—ц.

Varietati.

АН ШКОЛА МЕДИЧІНЪСКЪ ДІН НАНСІ
СЕКЦІРЪІНДЪСЕ (СПІНТЕКЪНДЪСЕ) ЫН ОМ МОРТ
ДЕ 38 ДЕ АНІ АН ВЪРЪТЪ, СЪ АФЛАТ ІНІ-
МА ДЕ ПАРТЪ ДРЪПЪТЪ. — АЧАСТА МАЇ ДЕ
МЪЛАТЕОРІ СЪ ГЪСІТ!

АН ТРІВЪНАЛЪЛА ДІН ЛОНДАРА СТА ЫН
МАРТОРЕ, КАРЕ ФЪ АНТРЕБАТ ДЕ ЖЪДЕ, СЕ
НЪ КЪМЪВА СЪ ФІЕ ФОСТ ДЪНСЪЛА АТЪНЧЕА,
КЪНД СЪ АНТЪМПАЛАТ АЧЕЛА АЪКРЪ ПЕНТРЪ
КАРЕ ЄЛА АЪМА ВРЪ СЪ МЪРТЪРІСЪСКЪ, ВЪТ.
НЪ РЕСПЪНСЕ МАРТОРЪЛА, КЪЧІ ЄЪ АТЪНЧЕА
НЪМАЇ ОБІЧНЪІТЪЛА МЕЪ ПОРЦІОН ДЕ ТОАТЕ
ЗІЛЕЛЕ ВЕЪСЕМ, ШІ АЧЕСТА СЕ КЪПРІНДЕ ДІН
27 ДЕ ПАХАРЕ ПАРТЕ РЪКІЪ, ПАРТЕ ВЪРЕ
(ОЛЪВІНЪ).!—

АН Б. РЪНАЪІ ЫН КЪТАРЕ ДОКТОР С.
НЪ ДЕ МЪЛТ ПАЦІЕНТЪЛАЪІ СЪЪ ТОТЪ ЛА 10
МІНЪТЕ 20 ДЕ ПІАЪРІ ДЕ ОПІЪМ СЕ ІАІЕ ПЪНЪ
ВА АЪРМІ, КЪ АЧЕА ПОРЪНЪКЪ, КЪМЪКЪ АЪ-
КЪ ВА АЪОРМІ БОЛНАВЪЛА, ЧЕЇ ПЕ АЪНГЪ ДЪН-

СЪЛА СЪ НЪ'А ТРЕЪАСКЪ, КЪЧІ КЪНД СЕ ВА ТРЕЪІ
ДЕ СІНЕ, ЄЛА ВА ФІ СЪНЪТОС. АЪПЪ ЧЕ АЪЪ
ПАЦІЕНТЪЛА О КЪТІМЕ КЪТЪ ДЕ ВЪНЪ ДІН АЧА-
СТА МЕДИЧІНЪ, АЪЪРМІ АША ДЕ БІНЕ, ДЕ ПЪНЪ
АСТЪЪІ АНЪКЪ НЪ СЪЪ ТРЕЪІТ! —

АЪПЪ АНЪІІНЦЪРІ ОФІЦІАЛЕ АН АНЪЛА
1838 АЪ КЪЛЪТОРІТ АН АНГЛІА 4,800,000
ДЕ ПЕРСОАНЕ МАЇ ПЪЦІН ПЕ КАРЪ ОБІЧНЪІТЕ
(ЛАНДЪКЪТЪЧЕ) ДЕКЪТ АН АН. 1836. АНЪСЪ АН
АНЪЛА ТРЕЪІТЪ КЪ 14,000,000 МАЇ МЪЛАЦІ АЪ
КЪЛЪТОРІТ ПЕ АРЪМЪРІ ДЕ ФІЕР.

ТРЕЪТА ЧЕА МАЇ АНАЛЪТЪ А ЗЪЖРЧЕНІЕ.
О ДАМЪ КЪНОСКЪТЪ ДЕ ЗЪЖРЧІТЪ (СКЪМЪПЪ)
ЗЪЧЕА ПЕ ПАТЪЛА МОРЦІЕ. НЪ ДЕПАРТЕ ДЕ
ДЪНСА ПЕ О МЪСЪЦЪ АРАЪЪ КАНДЕЛА; АЪНГЪ
ПАТЪ ШЕДЪ СЪАЪЖІТОАРЪ ЄІ. АЪ! СЪСНІНЪ МЪ-
РІТОАРЪ, СЪЖРШІТЪЛА МЕЪ СЕ АПРОПІЕ, А МЪРІ
НЪМІ ТРЕЪВЕ АЪМІНЪ, ШІ АША СЪФЪЛЪ АН КАН-
ДІАЪ ШІ О СЪТЪНСЪ, ШІ КЪ ДЪНСА ІСЪ СЪТЪНСЪ
ШІ ВІАЦА.

Л. Ч.

Sententii.

ВЪТЕ ЫН ФЕАІЪ ДЕ СОАРТЕ, ДЕ КАРЕ ОА-
МЕНІІ НЪАЪ ПРІЧІНЪ А СЪ ТЕМЕ, ПЕНТРЪ КЪ
ЄІ СЪНТЪ НЪМА ОАМЕНІ.

Shiller (in Fiesco)

ОАМЕНІІ СЪЛЪІ ДЕ КАРАКТЕР, КАЛЪКЪ ЖЪ-
РЪМЪНТЪЛА ПЪС АЪІ ДЪМНЕЪЕЪ; ААР ЧЕЇ АН-
ВЕКІЦІ АН РЪЪТАТЕ АЛ ЦАН КЪ СКЪМЪПЪ-
ТАТЕ ЧЕА ПЪС ДІАВОЛЪЛАЪІ.

Schiller.